

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

ISBN : 978-974-7808-64-3

ที่ปรึกษา อำพล จินดาวัฒน์
บรรณาธิการ วิชัย โชควิวัฒน์
 สุนีย์ สุขสว่าง
ออกแบบปกและรูปเล่ม ไพโรจน์ ชินศิริประภา
 ๐๘๑-๓๔๓-๑๕๕๙
 piroj1961@yahoo.com
พิมพ์ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓
 จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒ ฉบับปรับปรุงแก้ไข
 มิถุนายน ๒๕๕๔
 จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ชั้น ๓ อาคารสุขภาพแห่งชาติ ๘๘/๓๙ ทิวานนท์ ๑๔
ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๒ ๙๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๘๓๒ ๙๐๐๑
เว็บไซต์ : www.nationalhealth.or.th

สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)
Republic of China

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๓

คำนำ

นับตั้งแต่สหประชาชาติได้ให้การยอมรับสาธารณรัฐประชาชนจีน และตัดไต้หวันออกไป และประเทศไทยได้ฟื้นความสัมพันธ์อันดีกับสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นต้นมา ภาพลักษณ์ของไต้หวันในสายตาคนไทย โดยทั่วไปดูจะตกต่ำลงโดยลำดับ โดยเฉพาะเมื่อมีข่าวการวิวาทถึงขั้นลงไม้ลงมือกันในรัฐสภาออกมาเนืองๆ

ความจริงแล้วไต้หวันมีอะไรดีๆ ที่น่าศึกษามากมาย ไต้หวันเริ่มการพัฒนามาในระยะใกล้เคียงกับประเทศไทย โดยไต้หวันมีพื้นฐานปัญหาและความยากลำบากมากกว่าเรามาก ทั้งสภาพภูมิประเทศและภัยธรรมชาติที่รุนแรงและร้ายแรง แต่ไต้หวันสามารถประสบความสำเร็จในการพัฒนาจนเป็น “๑ ใน ๔ เสือเอเชีย” คือ ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ และไต้หวัน และเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries หรือ NICs) มากกว่าสองทศวรรษแล้ว ขณะที่ประเทศไทย

ยังตกอยู่ใน “วงจรรูปาทวี” โดยไม่มีใครมั่นใจว่า เราจะก้าวพ้นออกจากวงจรมีได้เมื่อไร

การเรียนรู้จากไต้หวันจึงเป็นเรื่องน่าสนใจหนังสือเล่มเล็กๆ นี้ นำเสนอเรื่องดีๆ สองเรื่องของไต้หวัน คือ **เรื่องของมูลนิธิฉือจี้** ที่มีผลงานยิ่งใหญ่จากการริเริ่มของผู้หญิงสามัญชนเพียงคนเดียว และ **เรื่องระบบประกันสุขภาพของไต้หวัน** ซึ่งสถานีโทรทัศน์เอบีซีนิวส์ของสหรัฐยกย่องให้เป็น “**สวรรค์ด้านสุขภาพ**” หวังว่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย *

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

ประธานกรรมการบริหาร
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

สารบัญ

ไปไหว้ “พระโพธิสัตว์” ที่ไต้หวัน	๙
มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๑)	๓๗
มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๒) :	
การสร้างและพัฒนาประเทศ	๔๗
มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๓) :	
ระบบประกันสุขภาพในไต้หวัน	๕๗
ข้อแตกต่างระหว่างระบบประกันสุขภาพ	
ของไต้หวันกับของไทย	๖๕
ปัจจัยความสำเร็จ	
ของระบบประกันสุขภาพในไต้หวัน	๗๓

ไปไหว้ พระโพธิสัตว์ ที่ไต้หวัน

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

“วิถีปฏิบัติของชาวฉือจี้
เป็นวิธีดึงเอาความดีงามของมนุษย์
มาทำให้มนุษย์ได้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขร่วมกัน...
ฉือจี้ทำงานมา ๔๐ ปี นอกจากช่วยเหลือสังคม
ช่วยคนยากไร้แล้ว ผมคิดว่าฉือจี้ได้สร้างความรู้
เทคนิค หรือทักษะในการสร้างวาทกรรมที่หลากหลาย
เพื่อนำมาใช้กระตุ้นพลังด้านดีที่แฝงอยู่ในตัวคน
เรื่องนี่ยิ่งใหญ่มากในสายตาของผม
และสังคมไทยควรเอาใจใส่”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ไปไหว้ “พระโพธิสัตว์” ที่ไต้หวัน

สงกรานต์ปีนี้ (๒๕๕๒) หยุดติดต่อกัน ๕ วัน
ผมตัดสินใจพาญาติมิตรรวม ๒๑ ชีวิต เดินทางไป
ทัศนศึกษาที่ไต้หวัน เป็นการไปทัศนศึกษาอย่างแท้จริง
เพราะมุ่งไปเยือน **มูลนิธิฉือจี้** ซึ่งเป็นมูลนิธิทำงาน
สาธารณกุศลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในไต้หวัน และ
เชื่อว่าเป็นมูลนิธิที่มีผลงานกว้างขวางช่วยเหลือผู้คน
ได้มากที่สุดในปีเอเชีย

ปกติเมื่อคิดถึงไต้หวัน ซึ่งเป็นดินแดนที่ประชากร
ส่วนมากเป็นคนจีน ในด้านศาสนาแล้วเรามักคิดว่าคน
ส่วนใหญ่คงนับถือลัทธิขงจื้อ แต่แท้จริงแล้วประชาชน

ได้หวนสวณใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่เป็นศาสนาพุทธ
นิกายมหายาน คนละนิกายกับศาสนาพุทธในประเทศไทย
ซึ่งเป็น **นิกายหินยาน** หรือ **เถรวาท**

ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างนิกายเถรวาทกับ
มหายาน ก็คือ ในบรรดาพระพุทธคุณ ๓ ประการ คือ
พระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาคุณ
นั้น พุทธนิกายเถรวาทมักเน้นเรื่องพระบริสุทธิคุณ คือ
การรักษาศีล และมุ่งการปฏิบัติเพื่อการหลุดพ้นเฉพาะ
ตัวของแต่ละคน แต่พุทธมหายานจะเน้นเรื่องความเมตตา
กรุณา คือ พระมหากรุณาคุณ มุ่งการช่วยเหลือสัตว์โลก
ซึ่งรวมทั้งเพื่อนมนุษย์ด้วยกันให้พ้นทุกข์ หรือมุ่งเน้นที่
อุดมการณ์ของพระโพธิสัตว์ที่ต้องการช่วยเหลือให้ผู้อื่น
พ้นทุกข์หมดแล้ว จึงจะขอพ้นทุกข์เป็นคนสุดท้าย

แทนที่จะนับถือพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวอย่าง
หินยานหรือเถรวาท มหายานจะนับถือพระโพธิสัตว์
หลายองค์ ที่สำคัญคือ พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ ซึ่งปาง
หนึ่งของท่านปรากฏโฉมในร่างของสตรีเพศที่คนไทยรู้จัก
กันดีคือ **เจ้าแม่กวนอิม** อีกองค์หนึ่งคือ พระกษิติครรภ์
โพธิสัตว์ หรือที่คนจีนเรียกกันว่า **ท่านตี้จ่างโพธิสัตว์**
ซึ่งมีปณิธานว่าตราบใดที่นรกยังไม่ว่าง จะยังไม่ขอพ้นทุกข์

๑๐

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

ไปอยู่ ณ พุทธเกษตรในแดนสุขาวดี ซึ่งเป็นเป้าหมาย
สูงสุดของมหายาน นั่นคือ จะมุ่งช่วยให้คนชั่ว คนเลว
เปลี่ยนเป็นคนดีให้หมดเสียก่อน จึงจะขอหลุดพ้นเป็น
คนสุดท้าย

จุดเด่นสำคัญประการหนึ่งของไต้หวันปัจจุบันคือ
ให้เสรีภาพอย่างแท้จริงแก่ประชาชนในการนับถือศาสนา
ไม่มีองค์กรกลางอย่างมหาเถรสมาคมที่ทำหน้าที่ปกครอง
คณะสงฆ์ภายในประเทศไทย ทำให้มีวัดและสำนักสงฆ์
ที่มีความเชื่อและแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันหลากหลาย
ข้อสำคัญที่แตกต่างจากประเทศไทยก็คือ การให้โอกาส
ผู้หญิงได้บวชเป็น **“พระภิกษุณี”** เท่าเทียมกับผู้ชายถือศีล
๓๑๐ ข้อ มากกว่าพระสงฆ์ ซึ่งถือศีล ๒๒๗ ข้อ ผิดกับ
นิกายเถรวาทในบ้านเราที่มักให้ผู้หญิงถือเพียงศีล ๘
หรืออุโบสถศีล หรือเพียงบวชชี ซึ่งถือศีลเพียง ๑๐ ข้อ
เท่ากับสามเณรเท่านั้น

ปัจจุบันในไต้หวันมีผู้บวชเป็นพระในพระพุทธ-
ศาสนา เป็นชาย คือ พระภิกษุราว ๓๐% เป็นหญิง คือ
พระภิกษุณีอยู่ถึง ๗๐% โดยวัดส่วนใหญ่แยกเป็นวัดที่มี
แต่พระภิกษุหรือพระภิกษุณีเท่านั้น ที่มีทั้งพระภิกษุและ
พระภิกษุณีอยู่ในวัดเดียวกันมีเป็นส่วนน้อย วัดที่ผมไป

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๑๑

เขื่อนเป็นวัดที่มีพระภิกษุณีล้วน ราว ๑๕๐ รูป มีชื่อว่า **วัดจิงเสื่อ** หรือแปลเป็นไทยว่า **สมณาราม** (จิง แปลว่า **สงบ ระวัง หรือ สมณะ เสื่อ** แปลว่า **ที่อยู่อาศัย หรือ อาราม**) อยู่ที่เมืองฮวาเหลียนทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะไต้หวัน ท่านเจ้าอาวาส คือ **ท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียน** วัย ๗๒ ปี ซึ่งใช้เวลา ๔๓ ปีที่ผ่านมา สร้างตำนานมูลนิธิสาธารณกุศลอันยิ่งใหญ่ชื่อ **มูลนิธิจือจี้** จากวัดจนๆ ในแดนทงกันดารเมื่อ ๔๓ ปีก่อน ปัจจุบันมูลนิธิจือจี้ช่วยเหลือผู้คนนับล้านในกว่า ๘๐ ประเทศทั่วโลก จนเหลือเชื่อว่าผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่งจะสร้างกุศลได้มากมายขนาดนี้

เริ่มจากการช่วยเหลือคนยากจนใกล้ๆ วัดเมื่อ ๔๓ ปีก่อน ปัจจุบันมูลนิธิจือจี้มีกิจกรรมช่วยเหลือผู้คนที่ทั้งในไต้หวันและทั่วโลกถึง ๘ ประเภท ได้แก่

๑. การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก
ทั้งคนยากจน คนไร้ที่พึ่ง คนที่ถูกทอดทิ้ง ลักษณะเด่นของชาวจือจี้ คือ เมื่อไปช่วยเหลือผู้ใดจะถือว่าผู้ได้รับความช่วยเหลือเป็นผู้มีบุญคุณ ทำให้พวกเขาได้มีโอกาสทำความดี ฉะนั้น แทนที่จะเห็นผู้รับความช่วยเหลือโน้มตัวลงต่ำขณะเข้ารับแจกของที่บริจาค กลับกลายเป็นว่า

๑๒

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

เป็นว่า ผู้ให้จะโน้มตัวลงต่ำกว่าผู้รับ

กิจกรรมการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากเป็นกิจกรรมตั้งต้นของมูลนิธิจือจี้ ท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียนเริ่มจากการชักชวนให้ลูกศิษย์ซึ่งเป็นแม่บ้านอยู่รอบๆ วัด ประหยัดค่ากับข้าวคนละ ๕๐ สตางค์ต่อวัน โดยเก็บออมทุกวันใส่ไว้ในกระบอกไม้ไผ่ ซึ่งได้หวนเมื่อ ๔๓ ปีก่อนยังยากจนมาก โดยเฉพาะเมืองฮวาเหลียนยิ่งยากจนกว่ากรุงไทเป (เมืองหลวง) ช่วง ๕ ปีแรกมูลนิธิจือจี้ช่วยสงเคราะห์ผู้คนที่ได้ราว ๓๐ คนเท่านั้น แต่ปัจจุบันช่วยคนไปแล้วนับล้านคน

๒. การรักษาพยาบาล จากการที่มองเห็นว่าความเจ็บความจนเป็นของคู่กัน ยิ่งเจ็บไข้ได้ป่วยจะยิ่งยากจน ท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียนจึงขยายงานจากการสงเคราะห์คนยากจน ครอบคลุมเรื่องการรักษาพยาบาลคนเจ็บคนไข้ เริ่มจากการจัดหน่วยแพทย์ออกไปตามถิ่นทุรกันดาร ซึ่งช่วยได้ชั่วคราวชั่วคราว และจากประสบการณ์ของท่านธรรมอาจารย์ที่เคยประสบเหตุการณ์นำสลัดด้วยตนเอง ที่หญิงชาวเขาคนหนึ่งตกเลือดไปขอรับการรักษาพยาบาล แต่โรงพยาบาลขอเก็บเงินค่ารักษาล่วงหน้าประมาณ ๘ พันบาทก่อน หญิงคนนั้นไม่มีเงินให้จึงต้อง

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๑๓

กลับไปโดยโรงพยาบาลไม่รับรักษา เมื่อเริ่มมีผู้ศรัทธามากขึ้น ท่านธรรมาจารย์จึงชักชวนลูกศิษย์รับบริจาคเงินสร้างโรงพยาบาล ซึ่งต้องใช้เวลาถึง ๗ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงสามารถเปิดโรงพยาบาลได้เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๙

การที่ต้องใช้เวลาถึง ๗ ปี จึงสร้างโรงพยาบาลสำเร็จ เพราะท่านธรรมาจารย์ตั้งเป้าหมายสร้างเป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ มีเครื่องมืออุปกรณ์ทันสมัย ให้สามารถช่วยประชาชนทางแถบตะวันออกของชวบ่ก ซึ่งเป็นเขตยากจน ห่างไกล ทูรกันดารได้จนถึงที่สุด ทำให้ต้องหาเงินบริจาคจำนวนมากจนเกินกำลังของสมาชิก และยังพบปัญหาอุปสรรคที่คาดไม่ถึงมากมาย ทั้งนี้ก็เพื่อให้งานช่วยเหลือผู้คนของมูลนิธิมีความยั่งยืนไม่จางหายไปหลังจากท่านล่วงลับไปแล้ว

ปัจจุบันมีโรงพยาบาลพุทธฉือจี้ถึง ๖ แห่งในไต้หวัน ให้บริการการแพทย์ที่ทันสมัย และด้วยจรรยาบรรณของแพทย์อย่างแท้จริง นอกจากบรรดาแพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลแล้ว ทุกวันจะมีอาสาสมัครจำนวนมาก ราว ๑๕๐ - ๒๐๐ คน ในแต่ละโรงพยาบาลไปคอยดูแลช่วยเหลืองานของโรงพยาบาล

๑๔

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

ทำให้คนไข้และญาติได้รับการดูแลเป็นอย่างดี ถือเป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง ไม่ใช่แสวงหากำไรให้มากๆ บนความทุกข์ยากของคนไข้ อย่างที่โรงพยาบาลเอกชนจำนวนมากในบ้านเราทำกัน

๓. งานด้านการศึกษา เนื่องจากโรงพยาบาลแห่งแรกของฉือจี้อยู่ในท้องที่ห่างไกลจากเมืองหลวง ทำให้หาแพทย์และพยาบาลที่เต็มใจไปทำงานยากยิ่งแพทย์ที่ **“มีหัวใจมนุษย์”** อย่างแท้จริงยิ่งหายาก ท่านธรรมาจารย์จึงขยายงานของมูลนิธิออกไป เริ่มจากการตั้งวิทยาลัยพยาบาล และต่อมาขยายเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยี ผลิตบุคลากรสาขาอื่น เช่น รังสีเทคนิค การบริหารโรงพยาบาล เวชสถิติ และต่อมาได้ตั้งโรงเรียนแพทย์ ฝึกแพทย์ให้มีทั้งคุณธรรมและความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

ปกติการเรียนแพทย์ต้องเริ่มต้นเรียนจากศพคนจริงๆ แต่คนจีนมักไม่นิยมอุทิศศพให้นักเรียนแพทย์ไปชำแหละเพื่อศึกษา เพราะความเชื่อว่าจะเกิดชาติหน้าร่างกายจะไม่สมประกอบ แต่ท่านธรรมาจารย์ได้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์ขึ้นใหม่ ทำให้

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๑๕

สามารถปลูกฝังคุณธรรมให้แก่นักศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม ขณะเดียวกันก็ทำให้คนได้หวนนิยมนิคมบริจากร่างกาย ให้นักศึกษาแพทย์ศึกษาเพิ่มขึ้นจนเหลือ ต้องบริจาคต้อ ให้โรงเรียนแพทย์แห่งอื่นๆ

เริ่มจากโรงเรียนแพทย์ ปัจจุบันมูลนิธิได้ขยาย ออกไปเป็นโรงเรียนพยาบาลและคณะอื่นๆ จนในที่สุด ได้ยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยและขยายต่อไปจนครบวงจร นั่นคือ มีโรงเรียนมัธยม ประถม และอนุบาล ซึ่งเป็น โรงเรียนในอุดมคติอย่างแท้จริง ปลูกฝังให้นักเรียนมี ร่างกายแข็งแรง จิตใจดี และมีความรู้ความสามารถสูง อาคารเรียนได้ก่อสร้างอย่างแข็งแรง เพราะได้หวนมีภย ธรรมชาติ คือแผ่นดินไหวและพายุบ่อย เสาและผนัง อาคารจะลบลเหลี่ยมป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่เด็ก ปกติโรงเรียนมัธยม ประถม และอนุบาล จะต้องแยกเด็ก ขาดจากกัน ป้องกันเด็กชั้นโตข้ามไปรังแกเด็กชั้นเล็กกว่า แต่ที่นี่โรงเรียนทั้ง ๓ ระดับ อยู่ด้วยกัน ไม่มีรั้วกัน และ แทนที่เด็กโตจะรังแกเด็กเล็ก จะมีระบบให้เด็กโตเป็น พี่เลี้ยงดูแลเด็กเล็ก

ที่สำคัญในโรงเรียนเหล่านี้ไม่มีภารโรง ทุกเทอม ก่อนเปิดเทอม โรงเรียนจะจ้างบริษัททำความสะอาดมา

ดูแลให้ครั้งเดียว หลังจากนั้นจะเป็นหน้าที่ของคุณที่จะนำ และสอนให้นักเรียนทำความสะอาดโรงเรียนกันเอง และ เช่นเดียวกับในโรงพยาบาล ที่โรงเรียนจะมีอาสาสมัคร ไปช่วยครู และโดยเฉพาะชั้นอนุบาลจะมีอาสาสมัคร มาดูแลรับส่งนักเรียนระหว่างรอพ่อแม่มารับมาส่ง

กิตติศัพท์ของโรงเรียนคือทำให้ชาวไต้หวัน จำนวนหนึ่งถึงขนาดย้ายภูมิลำเนาไปอยู่เมืองฮวาเหลียน เพื่อให้ลูกหลานของตนมีโอกาสเข้าเรียนตั้งแต่ยังเล็ก

๔. การปลูกฝังคุณธรรม แม้จะมีมหาวิทยาลัย และโรงเรียนทุกระดับครบวงจร แต่ท่านธรรมอาจารย์ก็ มองเห็นว่าสถานศึกษาเหล่านั้นสามารถรับคนได้จำกัด ท่านจึงใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ ให้การศึกษาเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมแก่ผู้คนในวงกว้าง ด้วยการใช้สื่อทั้ง วิทยู โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ตลอดจนการสอนในรูปแบบต่างๆ

กิจกรรมที่มีชื่อเสียงที่สุดและได้รับความนิยม อย่างกว้างขวางคือ สถานีโทรทัศน์ที่ชื่อว่า “ต้าอ้าย” แปล ว่า *ความรักอันยิ่งใหญ่* หรือที่**ท่านพระไพศาล วิสาโล** แปลว่า “มหาเมตตา” สถานีโทรทัศน์แห่งนี้เป็นเคเบิลทีวี มีรายการทั้งข่าว สารคดี ละคร และอื่นๆ ที่เป็นรายการ

สร้างสรรค์อย่างแท้จริง ไม่มีละครน้ำเน่าที่มีแต่การ “ตบ จูบ” ที่นับวันมีแต่จะทำให้ผู้ชมมีจิตใจหยาบกระด้าง ขึ้นเรื่อย ๆ รายการโทรทัศน์ด้าอายุแล้ว มีแต่หลอหลอมให้ผู้ชมอยากกระทำความดี โดยมีการจัดรายการที่ดึงดูดผู้ชมได้ดี ไม่น่าเชื่อ จนได้รับการโหวตให้เป็นรายการโทรทัศน์ยอดนิยมของชาวไต้หวัน รายการนี้ไม่เพียงแต่รับชมได้เฉพาะชาวไต้หวันเท่านั้น แต่ใช้เทคโนโลยีระดับสถานีโทรทัศน์ซีเอ็นเอ็นแพร่ภาพและเสียงไปทั่วโลก เป็นที่นิยมของชาวจีนโพ้นทะเลจำนวนไม่น้อยด้วย คนไทยในเมืองไทยที่รู้จักภาษาจีนกลางหลายคน รู้จักมูลนิธิฉือจี้จากรายการโทรทัศน์ของตัวเอง และหลายคนได้เข้าเป็นอาสาสมัครของมูลนิธิฉือจี้จากการดูโทรทัศน์ช่องนี้

๕. การบรรเทาทุกข์นานาชาติ มูลนิธิฉือจี้

ทำงานบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยพิบัติเป็นงานใหญ่งานหนึ่ง เช่น เมื่อเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากการออกบรรเทาทุกข์เพื่อผ่อนคลายความเดือดร้อนเฉพาะหน้าแล้ว ฉือจี้ยังสร้างโรงเรียนให้ใหม่ถึง ๕๐ แห่ง จากที่พังทลายไปกว่า ๒๐๐ หลัง โดยกำหนดเป้าหมายสร้างอย่างแข็งแรง ทนความแรง

ของแผ่นดินไหวได้ถึง ๗ ริกเตอร์ เพื่อให้โรงเรียนไม่พังลงมาทับเด็กจากเหตุแผ่นดินไหวส่วนใหญ่ ซึ่งจะไม่แรงถึง ๗ ริกเตอร์ งานนี้มูลนิธิธรนงศ์รับบริจาคได้เงินช่วยเหลือมากกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาท

ไต้หวันตั้งอยู่ในแนวเขตแผ่นดินไหวของโลก จึงเกิดภัยพิบัติเนืองๆ นอกจากนั้นเนื่องจากภูมิประเทศเป็นเกาะ จึงต้องประสบภัยจากพายุไต้ฝุ่นอยู่เรื่อย ในกรุงไทเปจะมีเขื่อนกั้นสองฝั่งแม่น้ำ สูงเท่าตึกสองชั้น เพื่อกันน้ำท่วมจากพายุไต้ฝุ่น มูลนิธิจึงมีภารกิจต้องช่วยเหลือประชาชนอยู่เนืองๆ และได้ขยายความช่วยเหลือออกไปทั่วโลก เช่น เมื่อเกิดภัยพิบัติสึนามิซึ่งทำความเสียหายร้ายแรงให้แก่ อินโดนีเซีย ศรีลังกา อินเดีย ไทย และประเทศอื่นรวม ๑๒ ประเทศ พายุไต้ฝุ่นนาร์กิสในพม่า พายุเฮอริเคนแคทรินา ที่เมืองนิวออร์ลีอันส์ สหรัฐอเมริกา และอุทกภัยในจีนแผ่นดินใหญ่ เป็นต้น

ปัจจุบันฉือจี้เข้าไปช่วยบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือประเทศต่างๆ แล้วราว ๘๐ ประเทศ ทุกครั้งที่เกิดภัยพิบัติอาสาสมัครมูลนิธิฉือจี้จะถือหลักพยายามเข้าไปเป็นกลุ่มแรกๆ และออกมาเป็นกลุ่มสุดท้าย โดยการช่วยเหลืออย่างมืออาชีพจริงๆ

เมื่อเริ่มบรรเทาทุกข์นานาชาติใหม่ๆ มูลนิธิฉือจี้ถูกคนได้หันบางคนวิพากษ์วิจารณ์ว่าช่วยคนได้วันหมดแล้วหรือยัง ถึงไปช่วยคนอื่น ท่านธรรมอาจารย์ฟังแล้วสะเทือนใจ แต่ถามกลับว่ามีใครบ้างที่ทุกข์ร้อนในได้วันที่ยังหลงเหลืออยู่และต้องการความช่วยเหลือให้บอกมาจะไปช่วยทันที

๖. การริไซเคิลขยะและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รัฐบาลได้หันมีระเบียบวินัยในการจัดการขยะโดยให้มีการแยกทิ้งและนำกลับมาใช้ใหม่ ทางมูลนิธิฉือจี้มีกิจกรรมเสริมงานนี้อย่างเข้มแข็ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยการตั้งสถานีแยกขยะในชุมชนขึ้นจนถึงปัจจุบันมีราว ๕,๔๐๐ แห่ง มีอาสาสมัครซึ่งส่วนมากเป็นผู้สูงอายุราว ๖ หมื่นคน มาช่วยแยกขยะออกเป็นประเภท เช่น ซ่อมแซมเพื่อนำกลับมาใช้ได้ใหม่ หรือนำไปรีไซเคิล เช่น ขวดพลาสติกนำไปทำเป็นเสื้อกันหนาว ผ้าห่ม และอื่นๆ ซึ่งสามารถนำไปบริจาคและจำหน่าย ปีหนึ่งๆ สามารถทำรายได้ให้แก่มูลนิธินับร้อยล้านบาท ทางมูลนิธินำเงินราว ๑ ใน ๔ ไปใช้ในการดำเนินงานสถานีโทรทัศน์ต้าอ้าย เพื่ออบรมคุณธรรมให้แก่ผู้คน ตามแนวความคิด “เปลี่ยนขยะเป็นทองคำ เปลี่ยนทองคำเป็นความรักเพื่อหล่อหลอมคุณธรรมในหมู่ประชาชน”

นอกจากสร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำแล้ว โครงการนี้ยังช่วยบรรดาอาสาสมัครที่มาทำงานให้ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ ทำให้ทุกคนต่างรู้สึกว่าคุณค่า มีความภาคภูมิใจ และร่างกายยังแข็งแรงขึ้นจากการทำงานอีกด้วย เท่ากับเป็นการ “**รีไซเคิล**” ตัวอาสาสมัครไปด้วยในตัว คนทำงานในสถานีรีไซเคิลส่วนมากจะเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ บางคนอายุกว่า ๘๐ แล้ว แต่ยังทำงานกันอย่างกระฉับกระเฉง

๗. ธนาคารไขกระดูก เพื่อช่วยคนที่เป็นมะเร็งเม็ดเลือดซึ่งเป็นโรคที่รักษายาก แต่รักษาได้ถ้ามีไขกระดูกของคนที่มีเลือดเข้ากันได้มาปลูกถ่ายให้ ปกติงานนี้ต้องทำโดยหน่วยงานของรัฐ เพราะต้องตรวจเลือดคนจำนวนมาก คนที่ป่วยเป็นโรค ๑ คนโดยเฉลี่ยจะต้องตรวจอาสาสมัครถึง ๕ หมื่นคน จึงจะได้ผู้บริจาค ๑ คนที่มีเลือดเข้ากันได้ ขณะนี้มูลนิธิสามารถช่วยคนที่ป่วยเป็นโรคนี้ได้แล้วราว ๑,๐๐๐ คน นับเป็นธนาคารไขกระดูกที่ใหญ่เป็นที่ ๓ ของโลก งานนี้เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ ขณะท่านธรรมจารย์อายุได้ ๕๖ ปี

๘. งานอาสาสมัครชุมชน ได้แก่ บรรดาอาสาสมัครและสมาชิกของมูลนิธิ ซึ่งมีอยู่มากมาย ประชากร

■ ท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียน
ผู้ก่อตั้งมูลนิธิจื่อจี้

๒๔ ล้านคนในไต้หวัน ปัจจุบันเป็นสมาชิกจื่อจี้ราว ๔ ล้านคน รายการสารคดีโลกชื่อ **ดิศัพเวอร์รี่** เคยประมาณว่าสมาชิกจื่อจี้ทั่วโลกที่พร้อมช่วยเหลือผู้คนที่แข็งแรงกายแรงใจ และแรงทรัพย์มีมากกว่า ๑๐ ล้านคน **คติประจำใจของบรรดาอาสาสมัครคือ ตาต้องสอดสายดูว่าใครต้องการความช่วยเหลือ ใบหน้าต้องยิ้มแย้ม และปากต้องพูดแต่สิ่งดี ๆ**

๒๒

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

งานอันยิ่งใหญ่มหาศาลของมูลนิธิจื่อจี้เท่าที่เล่ามาเพียงบางส่วนนี้ ไม่น่าเชื่อว่าเริ่มต้นจากผู้หญิงตัวเล็ก ๆ เพียงคนเดียว คือ **ท่านธรรมจารย์ เจิ้งเหยียน**

ท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียน เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ ที่เมืองชิงฝู่ ซึ่งเป็นเมืองเล็กๆ ในจังหวัดไท่ชุง ทางตอนกลางของไต้หวัน ครอบครัวของท่านเป็นชาวจีนฮกเกี้ยน อพยพมาจากจีนแผ่นดินใหญ่เมื่ออายุได้ ๑๑ เดือน พ่อแม่ยกท่านให้เป็นบุตรบุญธรรมของน้องชายพ่อ ซึ่งแต่งงานแล้วหลายปี แต่ไม่มีลูก หลังรับท่านไปเป็นลูกบุญธรรมไม่นาน แม่บุญธรรมได้ให้กำเนิดลูกถึง ๔ คน บิดามารดาบุญธรรมของท่านฐานะค่อนข้างดี แต่เมื่อท่านอายุได้ ๒๓ ปี บิดาบุญธรรมของท่านเสียชีวิตกะทันหันด้วยโรคเส้นเลือดในสมองแตก ยิ่งความเศร้าโศกเสียใจให้แก่ท่านมากท่านจึงเข้าวัดทุกวัน ต่อมาได้หนีแม่บุญธรรมและตระเวนไปพำนักอยู่ในวัดหลายแห่งกับพระภิกษุณีท่านหนึ่งนามว่า **ท่านธรรมจารย์ชิวเต้า** ครั้งแรกแม่บุญธรรมซึ่งรักท่านดุจแก้วตา ดวงใจตามไปพบ ท่านยอมกลับมาอยู่กับแม่บุญธรรมราวหนึ่งปี จากนั้นก็ตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปอีก และในที่สุดท่านก็ตัดสินใจโกนผมบวชเป็นภิกษุณี ในช่วง

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๒๓

ฤดูหนาว ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เมื่ออายุได้ ๒๕ ปี ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ผิดธรรมเนียม เพราะไม่มีพระอุปัชฌาย์บวชให้ แต่ก็ไม่เป็นปัญหาเพราะทางการได้หวั่นให้เสรีภาพอย่างแท้จริงในการนับถือศาสนาอยู่แล้ว

นามเดิมของท่านธรรมอาจารย์ คือ ชินหยาน (เมฆสวय) เมื่อละเพศฆราวาสสู่เพศบรรพชิต ท่านได้ตั้ง “สมณฉายา” ว่า “จิ่งซือ (นั่ง-คิด หรือ สงบ-คิด) ซึ่งต่อมาได้ใช้เป็นชื่อ “มหาศาลาจิ่งซือ” (จิ่งซือถั่ง) อันเป็นหอประชุม, พิพิธภัณฑสถาน และที่ทำการใหญ่ของฉือจี้ รวมทั้งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวฉือจี้ด้วย มารดาของท่านเห็นศรัทธาอันแรงกล้าของท่าน จึงสนับสนุนให้ที่ดินและสร้างวัดให้ ซึ่งบริเวณนั้นชาวบ้านยากจนมาก ท่านจึงตั้งปณิธานที่จะไม่รบกวนขอบิณฑบาตจากผู้ใด จะพึ่งตนเองเท่านั้น ด้วยการปลูกผัก ทำสวนครัว ถักรองเท้าเด็ก ทำเทียนขาย เป็นต้น ตั้งหลักแครงครัดว่า วันไหนไม่ทำงาน วันนั้นไม่ต้องกิน หลักนี้ใช้กับตัวท่านเองและพระภิกษุณีรูปอื่นๆ ที่มาบวชอยู่กับท่านเสมอกัน และเป็นหลักที่ยึดถือมาตราบาจนทุกวันนี้

พระอาจารย์ที่บวชและเป็นพระอุปัชฌาย์ให้ท่าน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ขณะท่านมีอายุได้ ๒๙ ปี คือ **ท่าน อินฺทฺน** เป็นพระเถรอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงซึ่งอพยพหนีภัย สงครามกลางเมืองจากจีนแผ่นดินใหญ่ เป็นผู้ตั้งนาม ฉายาของท่านว่า **เจ็งเหยียน** แปลว่า **ให้มุ่งมั่นศึกษา** (**เจ็ง** = **ข้อพิสูจน์ หลักฐาน**, **เหยียน** = **เข้มงวด รัดกุม เคร่งครัด**) และแนะนำท่านให้ยึดปณิธานเป็นคำ ๖ คำ คือให้อุทิศชีวิต **“เพื่อพุทธศาสนา เพื่อสรรพสัตว์”**

ช่วงแรกของการบวช ท่านมุ่งทุ่มเทศึกษาพระธรรมโดยเฉพาะพระสัทธรรมปุณฑริกสูตร อย่างหามรุ่ง หามค่ำ ต่อมาจึงเริ่มงานสงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก โดยชักชวนลูกศิษย์รุ่นแรกซึ่งมีอยู่ ๓๐ คน ส่วนใหญ่เป็น แม่บ้านรอบๆ วัด ให้ออมเงินวันละ ๕๐ สตางค์ ด้วย คำขวัญว่า **“๕๐ สตางค์ก็ช่วยคนได้”** โดยการออมไว้ใน กระบอกไม้ไผ่ ซึ่งกระบอกไม้ไผ่ออมสินนี้ยังเป็นอุปกรณ์ และสัญลักษณ์ของมูลนิธิเรื่อยมาจนปัจจุบัน

จนกระทั่งวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ จึงก่อตั้ง มูลนิธิขึ้นอย่างเป็นทางการ ชื่อ **มูลนิธิฉือจี้** แปลเป็นไทย ว่า **มูลนิธิเมตตาสงเคราะห์** (**ฉือ** = **เมตตา** **จี้** = **สงเคราะห์**) หลักการสำคัญก็คือ **หลักพรหมวิหารสี่** โดยเฉพาะหลัก

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๓๓

เมตตา กรุณา โดยเน้นว่าจะต้องไม่เมตตากรุณาแต่ในใจ
เท่านั้น แต่จะต้องแสดงออก คือการสงเคราะห์ด้วย

ด้วยเมตตาธรรมอันแรงกล้า และด้วยความ
โปร่งใสบริสุทธิ์ในการดำเนินงานอย่างแท้จริง เงินทุกบาท
ทุกสตางค์ที่ได้รับบริจาค จะต้องไปสู่การสงเคราะห์ช่วย
เหลือทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่มีการนำเงินเข้าวัดโดยเด็ดขาด
และด้วยการบริหารจัดการที่เยี่ยมยอด ทำให้ศรัทธา
หลั่งไหลมาไม่ขาด และมีแต่จะเพิ่มพูนมากขึ้นๆ

มีตำนานเล่าขานมากมายในหมู่ชาวฉือจี้ เช่น
เมื่อคิดสร้างโรงพยาบาล ทั้งๆ ที่แทบไม่มีเงินเลย สร้าง
ความหนักใจแก่บรรดาลูกศิษย์เป็นอันมาก ระหว่าง
รณรงค์หาเงินบริจาค มีนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นมีศรัทธานำ
เงินก้อนใหญ่ราว ๒๐๐ ล้านบาทมาบริจาคให้ ลูกศิษย์
พากันโล่งอก ดีใจ แต่ท่านธรรมจารย์ปฎิเศฐไม่รับ
เพราะต้องการให้โรงพยาบาลนั้นเป็น “**เนื้อนาบุญ**”
ของชาวไต้หวันอย่างแท้จริง จะได้มีความมั่นคงยืนยาว
ไม่รอเงินจากภายนอก ในที่สุดลูกศิษย์ก็มีแรงมานะ
พยายามหาเงินบริจาคมาสร้างโรงพยาบาลจนสำเร็จ
และบัดนี้มีถึง ๖ แห่งแล้ว ทุกแห่งถือหลักเคร่งครัด
ไม่มีการเก็บเงินมัดจำค่ารักษาจากคนไข้โดยเด็ดขาด

ผลงานมากมายของท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียน
ทำให้ท่านได้รับรางวัลเกียรติยศระดับชาติมากมาย รวมทั้ง
จากสถาบันและประเทศต่างๆ **ท่านได้รับรางวัล
แม็กไซไซ สาขาบริการชุมชน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔
ขณะที่ท่านมีอายุได้ ๕๔ ปี** ซึ่งผมคิดว่าผลงานของท่าน
แม้รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพก็ยังเล็กเกินไป

เมื่อได้พบ ได้ศึกษา ประวัติผลงานของท่าน
ธรรมจารย์เจิ้งเหยียนแล้ว ผมมีความรู้สึกที่ท่านคือ
พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ หรือ เจ้าแม่กวนอิม
กลับชาติมาเกิด เป็นกวนอิมพันมือที่ได้แผ่ช่วยเหลือ
ผู้คนมากมาย ซึ่งมีตัวตนให้สัมผัสได้จริงๆ ได้ไปไหว้ท่าน
นับว่าเป็นบุญ เพราะถือได้ว่าได้ไหว้พระโพธิสัตว์ที่มีเลือด-
เนื้อและลมหายใจโดยแท้ *

■ ประติมากรรม
ท่านธรรมจารย์-
เจิ้งเหยียน และ
ประชาชนชาว
ไต้หวัน (ภาพจาก
sarakadee.com)

“ถ้าไม่ทราบเรื่องราวของ
มูลนิธิพุทธฉือจี้ชัดเจน
ถ้าไม่ได้ไปดู ไปรู้ ไปเห็น มาด้วยตนเอง
ก็คงไม่เชื่อว่า มีขบวนการ
“ทำความดีเพื่อเพื่อนมนุษย์”
อย่างเป็นรูปธรรมขนาดใหญ่เช่นนี้
อยู่บนโลกใบนี้”

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
ประธานกรรมการศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๑)

ด้วยปรัชญาแนวคิดหลักของสื่อกระแสหลักในโลกปัจจุบัน ที่ยึดหลัก “ข่าวร้ายลงฟรี ข่าวดีต้องเสียเงิน” และมุ่งส่งเสริมการ “บริโภคนิยมและบริภาษ” ทำให้คนไทยมองเห็นไต้หวันแต่ในภาพลบ ที่นักการเมืองในสภาชอบทะเลาะวิวาท ถึงขั้นลงไม้ลงมือชกต่อยตบตีกันเนืองๆ ดังเมื่อไม่กี่วันมานี้ก็มีข่าวการทะเลาะวิวาทปรากฏต่อสายตาชาวโลกและประชาชนคนไทยอีกครั้ง

ภาพดังกล่าวทำให้คนโดยมาก มองไต้หวันเป็นประเทศที่ไม่ควรเอาแบบอย่าง ไม่มีอะไรดี ซึ่งผิดความจริง เพราะแท้จริงแล้วไต้หวันมีสิ่งที่น่าสนใจมากมาย โดย

เฉพาะหากเปรียบเทียบกับประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันกำลัง
 อบอวลไปด้วยกลิ่นอายของกระแสการปฏิรูป

สิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งก็คือ ได้หวั่นเคยเป็นดินแดน
 ที่ยากจนและเต็มไปด้วยปัญหามากมาย มากเสียยิ่งกว่า
 ประเทศไทย ถึงขั้นเคยมีย่านโสเภณีเลื่องชื่อที่เมืองเป็ถอ
 แต่ได้หวั่นสามารถแก้ปัญหาจนสามารถพัฒนาเป็น
“ประเทศอุตสาหกรรมใหม่” หรือ **ประเทศนิคส์** (NICS
 : Newly Industrialized Countries) ซึ่งเคยโด่งดังตั้งแต่
 สองทศวรรษก่อน และเป็น ๑ ใน ๔ เสือตัวใหม่ของเอเชีย
 ซึ่งมีอีก ๓ ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลี และสิงคโปร์
 ก่อนที่จะเกิดดาวรุ่งพุ่งแรงและผงาดขึ้นมาอย่างยิ่งใหญ่
 อย่างจีนในปัจจุบัน

ถ้าเทียบกับประเทศไทยแล้ว ได้หวั่นมีข้อเสีย-
 เปรียบมากมายในแทบจะทุกด้าน

ประการแรก โดยประวัติศาสตร์ได้หวั่นซึ่งเป็น
 เพียงเกาะเล็กๆ มีชาติตะวันตก ทั้งดัตช์ สเปน อังกฤษ
 และสหรัฐอเมริกา เคยพยายามเข้าไปยึดครอง และเคย
 ตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่นถึง ๕๐ ปี จนในที่สุดก็กลับ
 มาเป็นของจีน และก่อตั้งเป็นประเทศหลังพรรคก๊กมินตั๋ง
 ภายใต้การนำของ**จอมพลเจียงไคเช็ค** ซึ่งพ่ายแพ้แก่

พรรคคอมมิวนิสต์จีน ภายใต้การนำของประธานเหมา
 เจ๋อตุง ต้องข้ามทะเลไปยึดครองเกาะแห่งนี้ เพื่อเป็นฐาน
 ที่มั่น หวังจะกลับไปยึดแผ่นดินใหญ่จีนคืนอีกครั้งหนึ่ง

ประชากรของไต้หวัน นอกจากคนพื้นเมือง
 จำนวนนับแสนแล้ว ประชากรดั้งเดิมส่วนใหญ่เป็นชาว
 จีนที่อพยพไปจากแผ่นดินใหญ่เป็นเวลานานร้อยปีมาแล้ว
 ประชากรที่ตาม**จอมพลเจียงไคเช็ค**เข้าไปหลังการพ่าย
 แพ้เหมาเจ๋อตุงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ก็เป็นประชากรกลุ่ม
 ใหญ่ราว ๒ ล้านคน ซึ่งมีกำลังกองทัพที่ใหญ่โต มีอาวุธ-
 ยุทโธปกรณ์พร้อม และที่สำคัญคือประกอบด้วยคน
 ที่มีการศึกษาสูงและฐานะทางเศรษฐกิจดี จึงสามารถ
 ยึดครองอำนาจรัฐไว้ได้โดยต่อเนื่อง เพิ่งมาพ่ายแพ้แก่
 พรรคการเมืองที่มีฐานประชาชนที่อพยพมาก่อน และ
 เป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ คือ **พรรคก๊กมินตั๋ง** หรือ
 พรรคประชาธิปไตยก้าวหน้า ภายใต้การนำของ**นายเจิน
 สยเปียน** เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งชนะการเลือกตั้งอีกครั้ง
 เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่เป็นการชนะอย่างเฉียดฉิว และ
 ฝ่ายก๊กมินตั๋งออกมาต่อต้านอย่างหนัก ในที่สุดพรรค
 ก๊กมินตั๋งก็กลับได้ชัยชนะ และเจินสยเปียน ถูกดำเนินคดี
 ข้อหาทุจริตคอร์รัปชัน ต้องอยู่ในคุกมาจนทุกวันนี้

■ จอมพลเจียงไคเช็ค
ผู้นำยุคแรกของไต้หวัน

ไต้หวันจึงมีความขัดแย้งทางการเมืองรุนแรง เพราะเป็นความขัดแย้งชั้นรากฐานในประชากรสองกลุ่มใหญ่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาแตกต่างกัน แม้จะเป็นคนจีนเชื้อชาติอันเหมือนกัน นี่คือการยากของการเมืองไต้หวัน แต่แม้กระนั้นไต้หวันก็สามารถพัฒนา มาโดยต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักเป็นระยะๆ อย่างของเรา

ประการที่สอง สภาพภูมิประเทศของไต้หวันเป็น เกาะที่เกิดขึ้นจากผืนดินสองผืนเลื่อนมาเกยกัน ทำให้ ตอนกลางของประเทศเป็นเทือกเขาสูงตลอดความยาว ของตัวเกาะ โดยเขาที่สูงที่สุดสูงถึงเกือบ ๔ พันเมตร เทียบกับดอยอินทนนท์ของเรา สูงเพียง ๑,๒๐๐ เมตรเศษ เนื้อที่ส่วนใหญ่ของประเทศราวร้อยละ ๗๐ จึงทำการ เกษตรไม่ได้ เนื้อที่โดยรวมเล็กกว่าไทย ๑๖ เท่า แต่มี ประชากรน้อยกว่าเราเพียง ๓ เท่า ข้อสำคัญที่ตั้งของ เกาะไต้หวัน มีปัญหาทั้งการตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลาง แผ่นดินไหวและลมพายุ ทำให้ต้องประสบภัยธรรมชาติ ร้ายแรงเนืองๆ สภาพดินฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ พายุที่เคยเข้าปีละ ๑ - ๒ ครั้ง ปีที่ผ่านมาเพิ่มเป็นกว่า ๑๐ ครั้ง แต่ไต้หวันก็ฟันฝ่าพิบัติภัยร้ายแรงมาได้

นอกจากสร้างความมั่งคั่งของประเทศและ

■ อาคาร Taipei 101 อาคารสูงที่สุดในโลก
(ปี พ.ศ. ๒๕๕๒) มีความสูงถึง ๕๐๙ เมตร

สวัสดิการพื้นฐานอย่างดีแล้ว ยังสามารถสร้างอาคารสูง
ระฟ้า คืออาคาร “Taipei 101” ซึ่งครองสถิติเป็นอาคาร
ที่สูงที่สุดในโลกขึ้นได้อย่างสง่างามเป็นเวลาหลายปี
ท่าทายภาวะแผ่นดินไหวมาได้อย่างมั่นคง

ประการที่สาม สถานภาพของไต้หวันในการเมือง
ระหว่างประเทศ ตกอยู่ภายใต้ภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง
ตั้งแต่สถาปนาเป็นสาธารณรัฐจีน (Republic of China)
ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ เพียงปีเดียวหลังจากนั้น อังกฤษซึ่งเคย
เป็นมิตรร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่สอง ก็เปิดสัมพันธ์
ทางการทูตกับจีนแผ่นดินใหญ่ ทำให้ไต้หวันประกาศตัด
ความสัมพันธ์ทางการทูตกับอังกฤษ สหรัฐซึ่งตกลงทำ
สัญญาปกป้องไต้หวันอย่างเต็มที่ในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ปี
ต่อมาจีนแผ่นดินใหญ่ก็เปิดฉากระดมยิงเข้าใส่เกาะคีมย
ของไต้หวัน และในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ สหรัฐก็เริ่มทยอยลด
การโอบอุ้มไต้หวัน ด้วยการตัดไต้หวันออกจากรายชื่อ
ประเทศที่ได้สิทธิพิเศษทางการค้า ถึงปี ๒๕๑๔ ไต้หวันก็
เสียที่นั่งในสหประชาชาติ และ ๗ ปีต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๑
สหรัฐก็สถาปนาความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับจีน
แผ่นดินใหญ่ และตัดความสัมพันธ์กับไต้หวัน ทำให้
ความมั่นคงของไต้หวันถูกบั่นทอนมาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการเมืองภายใน ได้เห็นต้องประกาศกฎ-
อัยการศึกมาโดยต่อเนื่อง จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๓๐
จึงประกาศยกเลิก

ท่ามกลางภาวะวิกฤตต่อเนื่องทั้งภัยธรรมชาติ
ปัญหาความมั่นคงภายใน และปัญหาความมั่นคงภายใน
นอกที่ร้ายแรง จนประเทศต้องประกาศภาวะฉุกเฉิน
ต่อเนื่องยาวนานแต่ได้เห็นสามารถสร้างประเทศจนมั่งคั่ง
เป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา
เศรษฐกิจถึงขั้นที่เรียกว่า “มหัศจรรย์” ฐานะของ
ประชาชนนอกจากดีขึ้นอย่างมากแล้ว ช่องว่างระหว่าง
คนมั่งมีกับคนยากจนก็แคบลงมาก จากที่เคยแตกต่างกัน
เกือบ ๒๐ เท่า เหลือเพียง ๔ เท่า ที่น่าสนใจก็คือ
ระบบประกันสุขภาพของไต้หวันที่ดียิ่ง จนกระทั่งนิตยสาร
เดอะอีโคโนมิสต์ของอังกฤษจัดว่าดีที่สุดในอันดับสอง
รองจากสวีเดนเท่านั้น และสถานีโทรทัศน์เอบีซีนิวส์
ของสหรัฐเคยนำระบบประกันสุขภาพของไต้หวันไปออก
รายการภายใต้หัวข้อ “สวรรค์ด้านสุขภาพ” (Health
Utopia)

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

จึงน่าสนใจศึกษาว่า
ไต้หวัน
ประสบความสำเร็จ
ในการสร้างสรรคประเทศ
ภายใต้ข้อจำกัดมากมายได้อย่างไร

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

“เราเคยพบเห็นคนโศก
หรือบริจาคข้าวของสงเคราะห์ผู้อื่นมาไม่น้อย
แต่เราไม่ค่อยเคยเห็นผู้ให้เหล่านี้
น้อมตัวมอบสิ่งของให้แก่ผู้มาขอรับความช่วยเหลือ
ด้วยความสุภาพก่อนตน”

ศ. นพ. วิรุฬห์ เหล่าภัทรเกษม
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๒) : การสร้างและพัฒนาประเทศ

การสร้างและพัฒนาประเทศไต้หวันแบ่งได้กว้างๆ
เป็น ๓ ช่วง คือ

- ๑) ช่วงประธานาธิบดีเจียงไคเช็ค
- ๒) ช่วงประธานาธิบดีเจียงจิงกัว
ลูกชายของเจียงไคเช็ค และ
- ๓) ช่วงหลังจากนั้น

ช่วงแรก คือ ช่วงที่ประธานาธิบดีเจียงไคเช็ค
อพยพหนีเหมาเจ๋อตุงข้ามมายังไต้หวัน เพื่อยึดเป็นฐาน
ที่มั่นหวังกลับไปยึดคืนแผ่นดินใหญ่จีน

คงเพราะยังมีความหวังว่าจะกลับไปยึดแผ่นดินใหญ่คืน โดยประธานาธิบดีเจียงไคเช็คได้ประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าวทุกปี มีการสะสมทั้งอาวุธ กองทัพ และเสบียงใส่โกดังไว้มากมาย การมุ่งมันเพื่อสร้างและพัฒนาได้วันจึงกระทำไปเพื่อเป็นฐานที่มั่น มากกว่าจะกระทำไปเพื่อเป็นการสร้างบ้านเมืองใหม่ที่จะอยู่สืบไปชั่วลูกชั่วหลาน แต่แม้กระนั้น เจียงไคเช็คก็สามารถสร้างความเจริญมั่งคั่งให้แก่ได้วันได้ไม่น้อย

เริ่มจากการปฏิรูปเกษตรกรรม อย่างจริงจัง ทั้งด้านการปฏิรูปที่ดิน (Land Reform) การจัดรูปที่ดิน (Land Consolidation) และการนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในเกษตรกรรม

การปฏิรูปที่ดินในไต้หวัน ใช้วิธีการที่แตกต่างจากของพรรคคอมมิวนิสต์จีนบนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งใช้วิธียึดที่ดินจากนายทุนเอาที่ดินมาเป็นของส่วนรวม และมีการสังหารผู้คนไปเป็นจำนวนมาก เจียงไคเช็คใช้วิธีตรงกันข้ามแทนที่จะจับตัวเจ้าที่ดินมาประจานและเช่นฆ่า กลับใช้วิธีการซื้อที่ดินแทน ซึ่งเป็นวิธีการที่ละมุนละม่อม และสามารถกระทำได้ เพราะแผ่นดินบนเกาะไต้หวันเล็กมากเมื่อเทียบกับแผ่นดินใหญ่จีน และรัฐบาลก็มี

กำลังทรัพย์มากพอจะใช้วิธีการดังกล่าวได้ วิธีการเช่นว่านี้ นอกจากจะไม่ทำให้เกิดการต่อต้านและรัฐบาลต้องปราบปรามด้วยวิธีการรุนแรงแล้วบรรดาเจ้าที่ดินทั้งหลายยังสามารถมีเงินทุนไปทำธุรกิจนอกภาคเกษตร ซึ่งรัฐบาลก็สนับสนุนโดยการงดเว้นภาษีให้ ทำให้เกิดการพัฒนากภาคอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางควบคู่กันไป

การปฏิรูปที่ดินและการจัดรูปที่ดิน ทำให้สามารถจัดระบบชลประทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้กระทั่งทุกวันนี้ผู้ไปเยือนไต้หวันจะมองเห็นทั้งคลองชลประทานและลำรางชลประทานที่ส่งน้ำไปอย่างทั่วถึง ผืนนาทั่วไปสามารถทำนาได้ปีละสามครั้ง และผืนดินได้มีการใช้ทำประโยชน์อย่างเต็มที่ แทบจะไม่เห็นที่ดินรกร้างหรือไม่มีการทำประโยชน์เพราะเป็นที่ดินของนายทุนที่ซื้อไว้เก็งกำไรอย่างบ้านเรา

ด้านการศึกษา มีการปฏิรูปการศึกษา และส่งคนไปศึกษาต่างประเทศ เพื่อรับวิทยาการใหม่ๆ เข้ามา

ด้านการเมืองการปกครอง รัฐบาลก็กมินตั้งได้รับบทเรียนจากการฟ่ายแพ้ต่อกองทัพปลดแอกประชาชนจีน เพราะปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน จึงพยายามฟื้นฟูอุดมการณ์ “สามีนจู้หงิ” หรือลัทธิไตรราชาภิวั

■ ประธานาธิบดีซุนยัตเซ็น
ผู้ก่อตั้งพรรคก๊กมินตั๋ง

■ จอมพลเจียงไคเช็ค
ประธานาธิบดีตลอดกาลของไต้หวัน

ของอดีตประธานาธิบดี **ซุนยัตเซ็น** คือ หลักประชาธิปไตย ประชาธิปไตย และประชาธิปไตย ควบคู่กับการสร้างระบบราชการที่เข้มแข็งตามระบบคุณธรรม กล่าวคือ นอกเหนือจากการแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น ๓ ส่วนย่อยของระบอบประชาธิปไตยตะวันตก คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการแล้ว รัฐธรรมนูญของไต้หวันเพิ่มอำนาจอีก ๒ ส่วน คือ องค์การตรวจสอบและองค์การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ รวมเป็นระบบ ๕ อำนาจ

ตลอดชีวิตอันยืนยาวของจอมพลเจียงไคเช็ค ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีตลอดกาลของไต้หวัน อยู่ถึง ๒๖ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ไต้หวันประสบมรสุมลูกแล้วลูกเล่า เช่น จีนแผ่นดินใหญ่ยิงถล่มเกาะคีมยอของไต้หวัน เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ปีต่อมาไต้หวันประสบอุทกภัยครั้งรุนแรงที่สุดในรอบ ๕๐ ปี ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ สหรัฐตัดไต้หวัน ออกจากรายชื่อที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า และปีต่อมาไต้หวันก็ต้องเสียที่นั่งในสหประชาชาติให้แก่สาธารณรัฐประชาชนจีน

แต่กระนั้นก็ตาม ด้วยการนำที่เข้มแข็งของรัฐบาล และด้วยพื้นฐานของประชาชนคนจีนที่ผ่านการหล่อหลอม ด้วยลัทธิขงจื้อมาอย่างยาวนาน เมื่อเจียงไคเช็คถึงแก่อสัญกรรมในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น ได้หันได้พลิกผันจากประเทศผู้ปลูกอ้อยและสับปะรด เป็นผู้ส่งออกเสื้อผ้า และของเล่นชิ้นแนวหน้าแล้ว

เมื่อ **เจียงจิงกั๋ว** ลูกชายคนโตของเจียงไคเช็ค ขึ้นเป็นประธานาธิบดีของไต้หวัน หลังอสัญกรรมของเจียงไคเช็ค ๓ ปี เจียงจิงกั๋วมีประสบการณ์ชีวิตที่เข้มข้น และมีประสบการณ์สูงในฐานะรัฐมนตรีในรัฐบาลของเจียงไคเช็คที่ทำงานอย่างถึงลูกถึงคน เช่น เป็นผู้นำการสร้างถนนสายวิบากเลียบบภูเขาและหุบเหว เชื่อมระหว่างภาคตะวันตกและภาคตะวันออกของเกาะ ซึ่งมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุไปกว่าสองร้อยคน ที่สำคัญเจียงจิงกั๋วตระหนักชัดแล้วว่าไม่มีโอกาสกลับไปแผ่นดินใหญ่อีกแล้ว จึงทุ่มเทสร้างชาติสร้างประเทศไต้หวันอย่างเต็มที่

นอกเหนือจากวิกฤตจากการสูญเสียสถานะในสหประชาชาติแล้ว สองปีต่อมาไต้หวันยังเจอวิกฤตซ้ำสองจากวิกฤตพลังงานซึ่งเป็นวิกฤตทั่วโลกซ้ำเติมจากการที่สหรัฐตัดความสัมพันธ์ทางการทูตในปีเดียวกัน

๕๒

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

กับที่เจียงจิงกั๋วขึ้นเป็นประธานาธิบดี เจียงจิงกั๋วได้พลิกวิกฤตเป็นโอกาส ด้วยการตัดสินใจกู้เงินจำนวนมาก โดยเฉพาะจากตะวันออกกลางไปใช้ในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ (Mega Project) เช่น โครงการรถไฟรางคู่ โครงการซูเปอร์ไฮเวย์ ทำเรื่อน้ำลึก การก่อสร้างสนามบินใหม่ โรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อเริ่มโครงการได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์รุนแรง เช่น โครงการซูเปอร์ไฮเวย์ถูกโจมตีว่าทำเพื่อคนร่ำรวยได้ขับรถสะดวกสบาย แต่ในไม่ช้าก็ปรากฏว่าเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพราะทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว จนประสบผลสำเร็จอย่าง **“มหัศจรรย์”**

ในทางการเมือง กระแสตื่นตัวด้านประชาธิปไตยทั่วโลกลุกลามเข้าไปไต้หวัน จนเกิดการจลาจลต่อต้านกฎหมายการศึกษาที่เมืองเกาสง ทางใต้ของไต้หวัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เจียงจิงกั๋วซึ่งมีบุคลิกอ่อนโยน เป็นกันเอง ไม่เป็นเผด็จการอย่างบิดาได้หาทางคลี่คลายสถานการณ์และยกเลิกกฎหมายการศึกษาไปในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ก่อนที่เขาจะถึงอสัญกรรมในปีต่อมา

ความสำเร็จในการสร้างชาติสร้างประเทศของไต้หวัน ทำให้สามปีต่อมาไต้หวันกลายเป็นประเทศที่

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๕๓

เป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ที่สุดในจีนแผ่นดินใหญ่ แชนงฎีปู๋น และสหรัฐ และในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้วันก็สามารถเลือกตั้งประธานาธิบดีได้โดยตรงเป็นครั้งแรก และได้ **นายหลี่เต็งฮุย** วัย ๗๓ ปี เป็นประธานาธิบดีที่มีลักษณะผสมผสานอย่างดี คือเป็นคนได้วันที่สืบเชื้อสายมาจากชาวจีนอพยพรุ่นก่อนเจียงไคเช็ค แต่เป็นสมาชิกของพรรคก๊กมินตั๋ง

ได้วันจึงประสบความสำเร็จทั้งในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ และการเมือง ที่สำคัญยังสามารถจัดสวัสดิการสังคมได้อย่างดี มีระบบประกันสุขภาพที่สถานีโทรทัศน์เอบีซีนิวส์ของสหรัฐ ถือว่าเป็น “**สวรรค์ด้านสุขภาพ**” (Health Utopia) ประเทศหนึ่งในโลก ❁

ด้วยการนำที่เข้มแข็งของรัฐบาล และด้วยพื้นฐานของประชาชนคนจีน ที่ผ่านการหล่อหลอมด้วยลัทธิขงจื้อมาอย่างยาวนาน ได้วันได้พลิกฟื้นจากประเทศผู้ปลูกอ้อยและสับปะรด เป็นผู้ส่งออกเสื้อผ้าและของเล่นชิ้นแนวหน้า และกลายเป็นประเทศที่เป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ที่สุดในจีนแผ่นดินใหญ่ แชนงฎีปู๋น และสหรัฐ

ระบบประกันสุขภาพของไต้หวัน
จัดว่าเป็นระบบประกันสุขภาพที่ดีเลิศ
เป็นอันดับสองของโลก
ดีกว่าของประเทศตะวันตก
อย่างสหรัฐอเมริกาและอังกฤษมาก
และดีกว่าประเทศไทยในหลายด้าน

มองไต้หวันด้วยแว่นสีขาว (๓) : ระบบประกันสุขภาพในไต้หวัน

ระบบประกันสุขภาพของไต้หวัน จัดว่าเป็นระบบประกันสุขภาพที่ดีเลิศเป็นอันดับสองของโลก รองจากประเทศสวีเดนเท่านั้น ทั้งนี้ ประเทศสวีเดนเป็นรัฐสวัสดิการ ประชาชนต้องเสียภาษีในอัตราสูงมาก และพัฒนาระบบประกันสุขภาพมายาวนานกว่า

ระบบประกันสุขภาพของไต้หวันดีกว่าของประเทศตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาและอังกฤษมาก และดีกว่าประเทศไทยในหลายด้าน โดยมีลักษณะที่ดีเด่นน่าสนใจหลายประการ

ประการแรก ระบบประกันสุขภาพของไต้หวันในปัจจุบัน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ตามพระราชบัญญัติประกันสุขภาพแห่งชาติ (National Health Insurance Act 1995) ปัจจุบันสามารถให้หลักประกันครอบคลุมประชากรเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ยังคงหล่นอยู่บ้าง ส่วนใหญ่คือประชากรไต้หวันที่ไปทำงานในต่างประเทศ แม้แต่คนต่างชาติที่เข้าไปอยู่ในไต้หวันหากอยู่นานเกิน ๔ เดือน กฎหมายก็กำหนดให้ต้องมีประกันสุขภาพ ทั้งนี้ตอนเริ่มต้นบังคับใช้กฎหมายนี้ ประชาชนไต้หวันมีประกันสุขภาพครอบคลุมอยู่แล้วร้อยละ ๕๙

ประการที่สอง ก่อนเริ่มระบบประกันสุขภาพในปัจจุบัน ไต้หวันมีระบบประกันสุขภาพที่หลากหลาย กล่าวคือ มีการเก็บเบี้ยประกันและสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างและลึกลับกันมาก คล้ายกับประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันมีกองทุนประกันสุขภาพ ๓ กองทุนใหญ่ๆ คือสวัสดิการข้าราชการ ประกันสังคม และหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีที่มาของรายได้และสิทธิประโยชน์ลึกลับกันมาก หรือของสหรัฐอเมริกาที่แบ่งเป็นสวัสดิการรักษายาบาลภาครัฐ ๒ กองทุนใหญ่คือ สวัสดิการ

สำหรับผู้สูงอายุ (Medicare) และสวัสดิการสำหรับผู้มีรายได้น้อย (Medicaid) กับสวัสดิการข้าราชการ และประกันสุขภาพของเอกชน ซึ่งมีกรรมวิธีรูปแบบหลากหลายมาก แต่สำหรับไต้หวัน ประชาชนทุกคนอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพระบบเดียวเท่านั้น ไม่ว่าจะยากดีมีจนหรือมีตำแหน่งหน้าที่อย่างไร นับว่าประชาชนไต้หวันมีความเท่าเทียมกัน (Equity) อย่างแท้จริงในระบบประกันสุขภาพ

ประการที่สาม ประชาชนไต้หวันสามารถเลือกไปใช้บริการของสถานพยาบาลได้ตามความพึงพอใจ ไม่ต้องไปผ่าน “แพทย์ประจำครอบครัว” (Family Doctor) อย่างอังกฤษ หรือต้องไปรับบริการตามขั้นตอนในสถานพยาบาลใกล้บ้าน หรือโรงพยาบาลที่เลือกไว้ อย่างประกันสังคมหรือโครงการบัตรทองของเรา

ประการที่สี่ ไต้หวันวางระบบให้ประชาชนต้องร่วมจ่าย (Copay) เมื่อไปใช้บริการ โดยกำหนดอัตราร่วมจ่ายในลักษณะจูงใจให้ไปใช้บริการตามลำดับ นั่นคือเมื่อไปรับบริการในฐานะคนไข้นอกกับสถานพยาบาลในพื้นที่ จ่ายครั้งละ ๔๕ เหรียญไต้หวัน (ประมาณ ๔๕ บาท) ถ้าไปโรงพยาบาลศูนย์โดยสถานพยาบาลในพื้นที่ส่งต่อไป จ่าย ๑๒๐ บาท ถ้าไปเองจ่าย ๒๑๐ บาท ถ้าไป

โรงพยาบาลที่เป็นโรงเรียนแพทย์จ่าย ๑๘๐ บาท ถ้าไป
เองจ่าย ๓๓๐ บาท ถ้าไปทำฟันจ่ายครั้งละ ๔๕ บาท
ไม่ว่าจะไปรับบริการที่ไหน

อัตราร่วมจ่ายที่กำหนดนี้ถือว่าน้อยเมื่อเทียบกับ
รายได้เฉลี่ยของคนได้วันซึ่งสูงกว่าบ้านเรามาก และไม่
เป็นกำแพงขวางกั้น (Barrier) การไปรับบริการแต่อย่างใด
โดยประชาชนได้วันไปรับบริการจากสถานพยาบาล
ทุกระดับเฉลี่ยสูงถึงปีละ ๑๒.๔ ครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๒
เทียบกับคนไข้ในระบบประกันสุขภาพบ้านเรา ซึ่งไปใช้
บริการประมาณปีละ ๓ ครั้งเท่านั้น

เมื่อต้องเป็นคนไข้ใน อยู่โรงพยาบาลไม่ถึง ๓๐ วัน
จ่ายร้อยละ ๑๐ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่โรงพยาบาล
เรียกเก็บ ถ้าอยู่เกิน ๑๐๐ วัน จ่ายร้อยละ ๓๐ แต่มีเพดาน
รวมแล้วไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาทต่อครั้ง หรือถ้าต้อง
เข้าโรงพยาบาลหลายครั้งในหนึ่งปี ก็จ่ายไม่เกินปีละ
๔๐,๐๐๐ บาท

ถ้าเป็นคนไข้ที่มีรายได้น้อย หรือคนชายขอบ
รวมทั้งทหารผ่านศึก และเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ไม่ต้อง
ร่วมจ่าย ไปคลอดบุตรก็ไม่ต้องร่วมจ่าย และกรณีมี
โรคระบาดก็ไม่ต้องร่วมจ่าย

๖๐

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

ประการที่ห้า ระบบดังกล่าวสามารถสร้างความ
พึงพอใจให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการได้สูง เพราะ

๑) ทุกคนมีหลักประกันว่าจะได้รับการดูแล
เมื่อเจ็บป่วย

๒) สามารถเลือกไปรับบริการตามความพอใจ
โดยแม้ต้องร่วมจ่ายก็อยู่ในอัตราที่สามารถจ่ายได้ และ
คนยากจนก็ไม่ต้องจ่าย

๓) เมื่อต้องเข้าเป็นคนไข้ในโรงพยาบาลก็รู้
เขตแดนการจ่ายไม่ต้องนอนหวาดวิตกว่าบิลโรงพยาบาล
จะออกมาเท่าไร

๔) ประชาชนพอใจเมื่อไปรับบริการ ไม่ต้องรอ
นาน เฉลี่ยแล้วสำหรับคนไข้ที่ต้องผ่าตัด ร้อยละ ๙๙
จะได้รับการผ่าตัดภายใน ๒ วัน และ

๕) ประชาชนทั่วไปพอใจในคุณภาพบริการ

ประการที่หก ระบบประกันสุขภาพของไต้หวัน
เป็นระบบการประกัน (Insurance) กำหนดให้ประชาชน
ต้องจ่าย “เบี้ยประกัน” (Premium) โดยใช้หลัก “**เบี้ย
ประกันอัตราต่ำ**” (Low Premium) กำหนดค่าเบี้ยประกัน
สูงสุดไม่เกินร้อยละ ๖ ของรายได้ ตอนเริ่มต้น กำหนดไว้

ไปไหว้พระโพธิสัตว์ที่ไต้หวัน

๖๑

ร้อยละ ๔.๒๕ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๔.๕๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ (๗ ปี หลังเริ่มโครงการ) อัตราดังกล่าวนี้คิดจากทุกคนแต่ทุกคนไม่ต้องจ่ายเต็มจำนวนโดยกลุ่มข้าราชการ เกษตรกร ครู และลูกจ้างโรงเรียนเอกชน รัฐบาลช่วยร้อยละ ๗๐ จ่ายเองเพียงร้อยละ ๓๐ ของอัตรา ๔.๕๕ % ลูกจ้างเอกชน รัฐจ่ายร้อยละ ๑๐ นายจ้างจ่ายร้อยละ ๖๐ ลูกจ้างจ่ายร้อยละ ๓๐ ทหาร ทหารผ่านศึก คนจน รัฐจ่ายให้หมด สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ต้องจ่ายเองทั้งหมด

อัตราค่าเบี้ยประกัน ซึ่งกำหนดไว้ตามหลัก “เบี้ยประกันอัตราต่ำ” โดยกฎหมายกำหนดเพดานสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๖ ปัจจุบันเก็บร้อยละ ๔.๕๕ แต่รัฐและนายจ้างจ่ายให้เป็นส่วนใหญ่ ประชาชนทั่วไปจึงไม่ต้องแบกรับในอัตราสูง

ในด้านค่าใช้จ่าย ได้เห็นสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดี ก่อนเริ่มระบบประกันถ้วนหน้าในปี ๒๕๓๘ ตัวเลขค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของไต้หวัน เมื่อปี ๒๕๓๖ อยู่ที่ร้อยละ ๔.๗๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross Domestic Product) หรือ จีดีพี (GDP) เมื่อปี ๒๕๕๐ ขยับขึ้นไปเป็นร้อยละ ๖.๑ ซึ่งยังต่ำกว่าของอังกฤษ

แต่ประสิทธิภาพสูงกว่าและไม่ถึงครึ่งของสหรัฐฯ ซึ่งใช้เงินไปกว่าร้อยละ ๑๖ ของจีดีพีแล้ว

จึงน่าสนใจว่าไต้หวันทำได้อย่างไร *^{*}

30

บาท

มีประชาชนจำนวนมากไม่ศรัทธาและไม่ไปใช้บริการ
โดยเฉพาะคนที่มีฐานะดี
มองระบบนี้เป็น “บริการชั้นสอง”
ตามความเชื่อที่เป็น “มายาคติ” ว่า
“ของฟรีย่อมไม่ดี”

๖๔

ไปไหว้พระขอพรสิริสวัสดิ์ที่ได้ในวัน